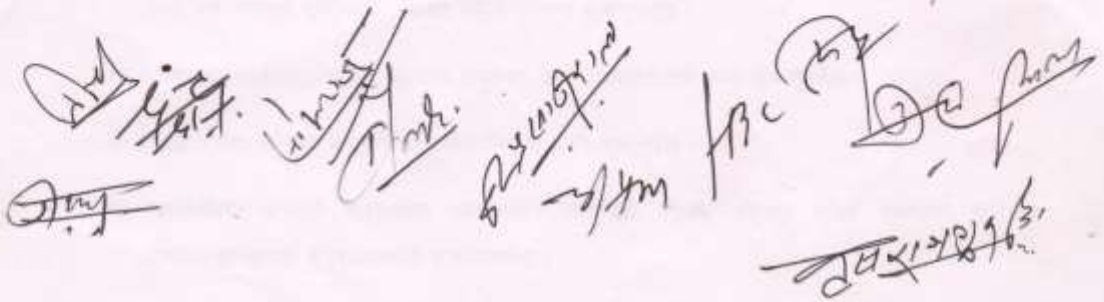

अनुसन्धान व्यवस्थापन कार्यविधि-२०७६

प्रस्तावना

यो प्रस्तावना मस्योद्दी बहुमुखी क्याम्पस, वैसीशहर लमजुङको अनुसन्धान सम्वन्धी प्रस्ताव, नीति, नियम तथा सञ्चालन कार्यविधिसँग सम्बन्धित छ । यो कार्यविधि क्याम्पसको विकेन्द्रीकरण नीतिअनुरूप तयार गरिएको हो । यसले क्याम्पसमा अनुसन्धानमूलक कार्यका लागि प्राध्यापक तथा विद्यार्थीहरूलाई उत्प्रेरित गर्ने, अनुसन्धान कार्यलाई आवश्यक सहजीकरण गर्ने तथा सञ्चालित अनुसन्धान कार्यलाई व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्य राखेको छ । यसले अनुसन्धानको व्यक्तिगत तथा संस्थागत सहभागिताका लागि नीति निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा राखेको छ साथै अनुसन्धान कार्यविधि तथा उपयुक्त नीति, नियम र कार्यपरिधिको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरेको छ । यस अनुसन्धान व्यवस्थापन कार्यविधिले अनुसन्धानका सम्पूर्ण व्यवस्थापनका लागि अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइ (Research Management Cell) गठन गरिएको छ । यसले विद्यार्थी तथा सङ्कायगत अनुसन्धानका लागि जोड दिइएको छ जसमा नयाँनयाँ अनुसन्धान विधि र ज्ञानलाई सहजीकरण गर्ने अपेक्षा राखिएको छ । प्रस्तुत कार्यविधि क्याम्पस सञ्चालन हुने विभिन्न अनुसन्धानमूलक कार्यहरु, प्राध्यापक, कर्मचारीहरूको विद्वत्वृत्ति आदिलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न क्याम्पस सञ्चालन निर्देशिकाको अधीनमा रहने गरी तयार गरिएको छ ।

उ) विद्यार्थी भन्नाले मर्याद्वदी बहुमुखी क्याम्पसमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई बुझनुपर्नेछ ।

१.३ उद्देश्य

- क) शोध तथा अनुसन्धानसँग सम्बन्धित बहुआयामिक अनुसन्धान नीतिअन्तर्गत विभिन्न नीति निर्माण गरी संस्थाका अनुसन्धान र संस्कारलाई व्यक्तिगत तथा सामूहिक कार्य पद्धतिमा विकास गर्नु,
- ख) क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक, कर्मचारी र अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई शोधकार्यमा उत्प्रेरित गर्नु,
- ग) अनुसन्धानका माध्यमबाट शैक्षिक उन्नयन गर्नु तथा यसलाई वृत्तिविकासमा उपयोग गर्नु,
- घ) क्याम्पसले शोधकार्यलाई व्यक्तित्व विकास, ज्ञानको उत्पादन, प्रयोग, प्रदर्शन र ज्ञान शिक्षणको समिश्रित रूपमा लिनु
- ङ) क्याम्पसका प्राध्यापक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीबाट गरिएका अनुसन्धानमूलक लेख तथा लघु अनुसन्धानात्मक कृतिहरूलाई प्रकाशनाय प्रस्तुत गर्नु,
- च) वैज्ञानिक सिद्धान्त र नीति नियम, सामाजिक मूल्य मान्यता, पाठ्यक्रम र पाठ्यवस्तुसम्बन्धी खोज गर्नु/गराउनु,
- छ) विभिन्न विषयगत कार्यविधि, निर्देशिका, स्रोत र बजारसम्बन्धी विषयहरूमा अध्ययन अनुसन्धान गर्नु/गराउनु,
- ज) संस्थागत अनुसन्धान (जुन क्षेत्रीय, राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय विषयसँग सम्बन्धित अनुसन्धान) गर्नु/गराउनु,
- झ) विभिन्न अनुसन्धान केन्द्रसँग सम्बन्ध र सम्पर्क स्थापना गर्नु
- ञ) ती संस्थाहरूमा हुने अनुसन्धानमूलक तालिम गोष्ठी र अन्तर्क्रियाहरूमा यस क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराउनु,
- ट) दक्ष अनुसन्धान प्रशिक्षक तयार पार्नु
- ड) यस सेवा क्षेत्रभित्रका र अन्य क्षेत्रका क्याम्पसहरूलाई अनुसन्धानसम्बन्धी सेवा प्रदान गर्नु ।

१.४ अनुसन्धान रणनीति

उक्त उद्देश्य परिपूर्ति गर्न देहायअनुसारको रणनीति अवलम्बन गरिनेछ :

- क) एम.फिल (दर्शनाचार्य) तथा पीएच. डी (विद्यावारिधि) उपाधि हासिल गर्ने क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीलाई क्याम्पसको नियमावली तथा क्याम्पस सञ्चालक समितिको निर्णयअनुसार आवश्यकता हेरी आर्थिक तथा प्रशासनिक सुविधा उपलब्ध गराउने,

राज्यपाल

- ख) अनुसन्धानमा आधारित विभिन्न तालिम तथा गोष्ठी आयोजना गर्ने,
- ग) पर्याप्त ज्ञानसहितको विश्वव्यापी शैक्षिक व्यक्तित्व विकास गर्ने,
- घ) उच्चस्तरीय अनुसन्धान गर्ने गराउने,
- ङ) स्नातक तथा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरूलाई अनुसन्धान कार्यमा क्रियाशील तुल्याउने,
- च) अनुसन्धानका लागि तालिम दिनसक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्ने,
- छ) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अनुसन्धानका विधिहरूलाई अवलम्बन गर्ने

राज्यपाल
राज्यपाल
राज्यपाल
राज्यपाल
राज्यपाल
राज्यपाल
राज्यपाल

परिच्छेद दुई

Handwritten signature/initials

२.१. विद्वत्सम्बन्धी व्यवस्था

- क) क्याम्पसमा प्राध्यापनरत प्राध्यापकहरूमध्ये क्याम्पसको विषयगत आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी पूर्णकालिन भई ३ वर्षसम्म निरन्तर सेवा गरिरहेका प्राध्यापकलाई एम. फिल. अध्ययन विदा दिन सिफारिस गर्न सकिनेछ ।
- ख) क्याम्पसमा प्राध्यापनरत स्थायी प्राध्यापकहरूमध्ये क्याम्पसको आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी पूर्णकालिन भई कम्तीमा ५ वर्षसम्म निरन्तर सेवा गरिरहेका प्राध्यापकलाई पि.एच. डी. अध्ययन विदा दिन सिफारिस गर्न सकिनेछ ।
- ग) क्याम्पसको आर्थिक क्षमतालाई मध्यनजर राखी एम. फिल.का निमित्त तलबी वा चेतलबी विदाको सुविधा उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिनेछ ।
- घ) क्याम्पसको आर्थिक क्षमतालाई मध्यनजर राखी विद्यावारिधिका निमित्त तलबी वा चेतलबी विदाको सुविधा उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिनेछ ।
- ङ) उक्त अध्ययन सुविधा दिइएका प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूले एम. फिल., र विद्यावारिधिका हकमा कम्तीमा पनि सम्बन्धित विश्वविद्यालयले तोकेको नियमित साधारण अवधिभित्र प्रमाणपत्रसहित एकप्रति शोध प्रतिवेदन अनुसन्धान विभागसमक्ष उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । सो अवधिभित्र अध्ययनअनुसन्धानको प्रमाणपत्र तथा अनुसन्धान प्रतिवेदन विभागसमक्ष उपलब्ध गराउन नसकेको अवस्थामा निज प्राध्यापक तथा कर्मचारीले अध्ययनविदामा पाएको उक्त सेवा सुविधा संस्थालाई एकमुष्ट फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- च) क्याम्पसबाट सेवा सुविधा प्राप्त गरी अनुसन्धान सम्पन्न गरेका प्राध्यापक तथा कर्मचारीले एम. फिलको हकमा ३ वर्ष र विद्यावारिधिका हकमा ५ वर्ष क्याम्पसमा कार्यरत रहनुपर्नेछ ।
- छ) क्याम्पसको अटुट सेवामा रही खुला विश्वविद्यालय वा आफ्नै निजी पहलमा स्वदेशी वा विदेशी विश्वविद्यालयहरूबाट अध्ययन अनुसन्धानका निमित्त नामाङ्कन गर्नुहुने प्राध्यापकहरूलाई एम. फिलको हकमा १५ दिनको र पि.एच. डी.को हकमा ३० दिनको काज उपलब्ध गराइनेछ ।
- ज) यसरी काज सुविधा प्राप्त गर्ने प्राध्यापकले गोष्ठी सेमिनारमा सहभागी भएको प्रमाण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

२.२. वृत्तिविकाससम्बन्धी व्यवस्था

देहाय बमोजिम रकम उपलब्ध गराई रिसर्च गर्ने/गराइनेछ :

- क) लघु (मिनि रिसर्च) अनुसन्धान प्रदान गर्नका निमित्त रु. २०,०००। (बीस हजारमात्र) रकम उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिनेछ । साथै अनुसन्धाताले यो अनुसन्धान बढीमा ६ महिनाभित्र पूरा गर्नुपर्नेछ ।

Multiple handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

Dr. Yashwantrao

ख) सङ्काय अनुसन्धान अनुसन्धान प्रदान गर्नका निम्ति (फ्याकल्टी रिसर्च) ३५,०००। (पैंतिस हजारमात्र) रकम उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने, साथै अनुसन्धाताले यो अनुसन्धान बढीमा ९ महिनाभित्र पूरा गर्नुपर्नेछ।

ग) विद्यागत अनुसन्धान प्रदान गर्नका निम्ति ५०,०००। (पचास हजारमात्र) रकम उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिनेछ। साथै अनुसन्धाताले यो अनुसन्धान बढीमा १२ महिनाभित्र पूरा गर्नुपर्नेछ।

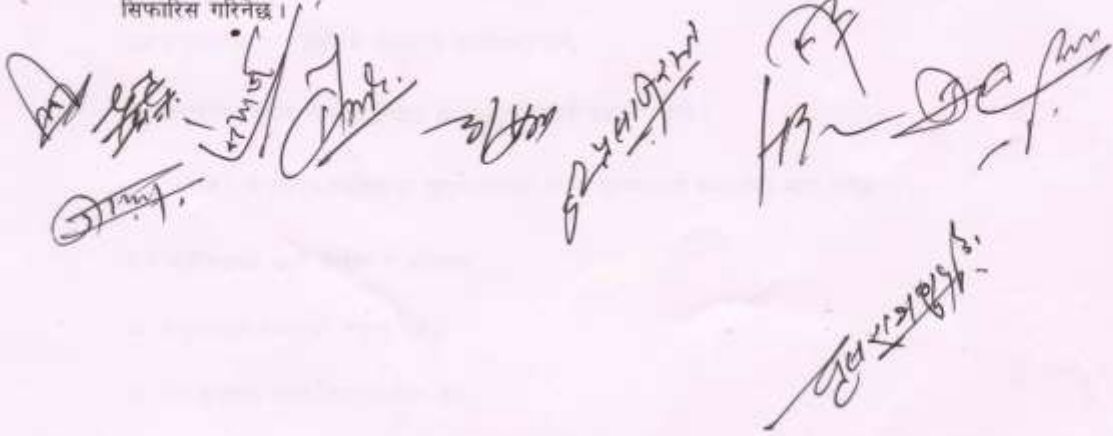
घ) विद्यार्थीलाई अनुसन्धान कार्यमा आकर्षित गर्न शोध प्रस्तावनाका लागि अनुसन्धानकर्तालाई सहयोग स्वरूप रु. ३०००। (तीन हजारमात्र) सहयोग रकम उपलब्ध गराउन सकिनेछ।

ङ) Peer Review भई सो लेख मस्योइदी जर्नलमा प्रकाशन भएपश्चात् लेख स्वरूप लेखकलाई रु. ५०००। एकमुष्ट रकम उपलब्ध गराउन प्रशासन समक्ष सिफारिस गरिनेछ।

च) लघु अनुसन्धान, संकाय अनुसन्धान तथा विद्यागत अनुसन्धानको प्रस्तावना पारित भएपश्चात् अध्येतालाई सो अनुसन्धान कार्य सम्पन्न गरेवापत पाउने रकमको २० प्रतिशत रकम पेशकी स्वरूप उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने र अन्य रकम शोध प्रतिवेदन स्वीकृत भएपश्चात्मात्र प्रदान गर्न सम्बन्धित निकायसमक्ष सिफारिस गरिनेछ।

छ) उक्त अध्येताले अनुसन्धान पूरा नगरी बीचैमा छाडेमा वा निजले तोकिएको समयभित्र अध्ययन पूरा गर्न नसकेमा उक्त रकम संस्थालाई नै फिर्ता गर्नुपर्नेछ।

ज) क्याम्पसको सेवालाई निरन्तरता दिई खुला विश्वविद्यालय वा अन्य कुनै स्वदेशी वा विदेशी विश्वविद्यालयबाट एम.फिल, विद्यावारिधि तथा महाविद्यावारिधि उपाधि हासिल गरी प्रमाणपत्र पेश गरेका प्राध्यापक तथा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन स्वरूप एकमुष्ट रकम उपलब्ध गराउन प्रशासन तथा क्याम्पस सञ्चालक समितिसमक्ष सिफारिस गरिनेछ।

परिच्छेद तीन

Handwritten signature

अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइको ढाँचा तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३.१ अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइ र यसको ढाँचा

क) यस एकाइमा मर्स्याइदी बहुमुखी क्याम्पसमा अनुसन्धान कार्यमा संलग्न तथा अनुसन्धान कार्यप्रति क्रियाशील प्राध्यापकहरुमध्येबाट जम्मा ५ जनासम्मको एउटा कार्यसमिति निर्माण गरिनेछ ।

ख) यसको ढाँचा १ संयोजक र ४ सदस्य रहेको हुनेछ ।

३.२ RMC का काम, कर्तव्य र अधिकार

क) क्याम्पस प्रशासनको मातहतमा रही क्याम्पसको शैक्षणिक तथा प्राज्ञिक क्षमता वृद्धिका निम्ति कार्य गर्ने,

ख) अनुसन्धान प्रस्तावना पारितका लागि समीक्षा गरी आवश्यक सुझाव (रिपोर्ट, थेसिस आदि) दिने,

ग) अन्तिम अनुसन्धान प्रस्तुतिको समीक्षा तथा मूल्याङ्कन गर्ने,

घ) अनुसन्धानका निम्ति आवश्यक योजना तर्जुमा गरी क्याम्पस प्रशासन समक्ष प्रस्तुत गर्ने,

ङ) प्राध्यापक तथा कर्मचारीलाई एम. फिल, पि.एच. डी. गर्नका निम्ति प्रशासनसमक्ष सिफारिस गर्ने,

च) विद्यार्थी, कर्मचारी तथा प्राध्यापकहरुलाई अनुसन्धानका लागि जागरुक बनाउने,

छ) अनुसन्धानात्मक तालिम गोष्ठीहरु सञ्चालन गर्ने,

ज) अनुसन्धानमूलक लेखहरु Peer Review गराई प्रकाशन गर्ने ।

झ) RMC ले सम्पूर्ण किसिमका अनुसन्धानका लागि अनुसन्धान प्रस्तावना माग गर्नेछ ।

३.२ संयोजकको काम कर्तव्य र अधिकार

क) अनुसन्धान एकाइको नेतृत्व गर्ने,

ख) ३.२ दफामा उल्लिखित कार्यहरु गर्ने,

ग) कम्तीमा दुई महिनामा एकाइको बैठक राख्ने,

घ) क्याम्पस प्रशासन समक्ष समन्वय गरी तालिम र गोष्ठीहरु राख्ने ।

Handwritten signatures and stamps

अध्यक्ष

३.३ सदस्यको काम कर्तव्य र अधिकार

क) ३.२ दफामा उल्लिखित कार्यहरु गर्ने,

ख) बैठकमा सम्पुस्थित भई राय विचार दिने,

ग) बैठकका निर्णय

अध्यक्ष
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य
सदस्य

परिच्छेद चार

8/2/2019

विविध

४.१ अनुसन्धान समिति गठनसम्बन्धी व्यवस्था

क) RMC ले विभिन्न अनुसन्धान क्षेत्रमा लागेका विशिष्ट प्राध्यापकहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामा एउटा मूल्याङ्कन समिति बनाउन सक्नेछ।

ख) यसले क्याम्पसका विद्यार्थी, कर्मचारी तथा प्राध्यापकहरूद्वारा तयार पारिएका अनुसन्धानात्मक लेख, लघु अनुसन्धान, सङ्काय अनुसन्धान, विषयगत अनुसन्धानको मूल्याङ्कन गर्न सक्नेछ।

ग) अनुसन्धान समितिमा अनुसन्धान विज्ञसहित ५ सदस्यीय समिति विभिन्न विभागबाट पर्ने गरी बनाउन सक्नेछ।

घ) उपलब्ध ५ सदस्यीय समितिबाट कम्तीमा ३ जनाको बहुमत आएमा अनुसन्धान कार्य वैध मानिनेछ।

४.२ अनुसन्धानात्मक लेखको प्रमाणीकरणसम्बन्धी व्यवस्था

क) अनुसन्धानात्मक लेखहरूको प्रमाणीकरणका लागि हरेक विषयगत कम्तीमा दुई जना विषयविज्ञ (प्रा.डा.) लाई पठाइनेछ।

ख) विषयविज्ञबाट प्राप्त सुझावलाई समावेश गरेपछि मात्र लेख प्रकाशन गर्न योग्य मानिनेछ।

ग) विषयविज्ञहरूलाई चलनचल्तीअनुसारको पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ।

४.३ लघु अनुसन्धानसम्बन्धी व्यवस्था

क) लघु अनुसन्धान व्यक्तिगत वा समूहगत रूपमा पनि गर्न सकिने,

ख) पाठ्यक्रम र पाठ्यवस्तुसँग सम्बन्धित विषयको हुनुपर्ने,

ग) शोध सामग्रीका रूपमा प्राथमिक तथा द्वितीयक सामग्री उपयोग गर्न सकिने,

घ) क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थी, कार्यरत कर्मचारी तथा प्राध्यापकहरूले यो अनुसन्धान गर्न सक्ने,

ङ) अनुसन्धान समितिबाट शोध प्रस्ताव पारित भएपछिमात्र पेस्की रकम उपलब्ध गराउन प्रशासनसमक्ष सिफारिस गर्ने।

च) बाँकी रकम अनुसन्धान प्रतिवेदन स्वीकृत भएपछि मात्र उपलब्ध गराउने।

४.६. अनुसन्धान कार्यसम्बन्धी व्यवस्था

क) सर्वै अनुसन्धानात्मक लेख, लघु अनुसन्धान प्रतिवेदन, संकाय अनुसन्धान प्रतिवेदन तथा विषयगत अनुसन्धान प्रतिवेदनहरू मस्योद्दी बहुमुखी क्याम्पसको सम्पत्ति मानिनेछ ।

४.७. अनुसन्धानात्मक कार्यको प्रकाशन सम्बन्धी व्यवस्था

क) अनुसन्धान व्यवस्थापन एकाइबाट प्राप्त लेख, प्रतिवेदनहरूलाई प्रकाशनाथं क्याम्पस प्रशासनलाई उपलब्ध गराइनेछ ।

क) लघु आयामका लेखहरू मस्योद्दी जर्नलमा प्रकाशित गरिनेछ ।

ख) लेखसम्बन्धी छोटो जानकारी मस्योद्दी बहुमुखी क्याम्पसको वेबसाइटमा राखिनेछ ।

४.८. अनुसन्धान आह्वान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

क) कुनै पनि संघ संस्था फर्म तथा कम्पनीहरूको विशेष आग्रहमा क्याम्पसमा कार्यरत कुनै पनि प्राध्यापकहरूले अनुसन्धान गर्न सक्ने,

ख) लघु अनुसन्धान, सकार्यका लागि शोध प्रस्तावना तयार पारी यसका लागि अनुमति पत्रको प्रतिलिपिसहित RMC मा अन्तिम स्वीकार्य रिपोर्ट पदोन्नतिका लागि पेश गर्नुपर्ने,

ग) RMC ले वर्षमा एकपटक मात्र अनुसन्धान प्रस्तावना माग्ने,

घ) थ्रेसिस प्रस्तावना आह्वान रकम माग त्रि.वि. तालिकाअनुसार व्यवस्थापन गरिने,

ङ) विधागत अनुसन्धान प्रस्तावना पनि वर्षको एकपटक आह्वान गरिने ।

४.९. बजेट (रकम बाँडफाँड) तथा उत्तरदायित्व

क) अनुसन्धान बजेट क्याम्पसमा सञ्चालित अनुसन्धान कार्यक्रमहरूको व्यवस्थापन तथा समृद्धिका लागि गरिनेछ।

ख) क्याम्पस सञ्चालक समितिले अनुसन्धानका निमित्त आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्थापन गरिदिनुपर्नेछ ।

ग) उक्त बजेट व्यवस्थापनका लागि Research Fund सञ्चालन गरिनेछ ।

घ) RMC ले अनुसन्धान कार्यहरू उक्त बजेटको आधारमा तय गर्नेछ ।

